

human beings abuse the environment, we are all doomed. The crisis surrounding the destruction of the nuclear reactor in Fukuyama, Japan as a result of the devastation wrought by the massive earthquake and tsunami points to human powerlessness in the face of the forces of nature. It also points to the need to show respect for those same forces. Other crises, such as the global financial crisis, also have had a profound impact on human lives. While it is difficult to quantify, the global financial crisis has undoubtedly been responsible for many deaths also, as aid money decreases and projects which may have helped solve housing shortages, provided sanitation and clean water are unable to proceed. There is a need to reconfigure capitalism so that it serves the common good, rather than the self indulgent needs of venal speculators. Glaring inequalities in the distribution of the common wealth of countries are just as evil in the United States, China, India, Australia and the United Kingdom, to name a few of the G20 nations, as they are anywhere else. The recent wave of protest throughout the Middle East which saw the ousting of the Libyan dictator, Gaddafi and the Egyptian president Mubarak, should not be seen as simply a sign of the inherent instability in those countries, but as a sign that oppressive policies wherever they are met will eventually result in the overthrow of corrupt regimes. The situation in Syria is, of course, particularly parlous and points to the need for stronger international law. This paper argues that philosophy has a serious role to play in thinking about global issues and, using the example of global ethics, shows how it is central in the explication of the values that underpin proposed solutions to global problems. Though cultures are different, it is proposed, recent history shows that human beings share common values and purpose.

© John Ozolins

Надійшла до редакції 18.09.2013

УДК 332.1+ 327(519) (075.8)

СЕМЕНЮК ІГОР,

*кандидат філософських наук, доцент кафедри гуманітарних дисциплін
Класичного приватного університету, м. Запоріжжя*

КОНФЛІКТ МІЖ ПІВДЕННОЮ ТА ПІВНІЧНОЮ КОРЕЄЮ ЯК ВИРАЖЕННЯ ВІДМІННОСТЕЙ ЇХ МОДУСІВ СОЦІАЛЬНОСТІ

У дослідженні аналізуються характерні складові корейського конфлікту. Обґрунтовано, що вплив ідеологічного модусу спричинив значні відмінності в становленні соціальності Північної та Південної Кореї. Ці відмінності знайшли своє місце у двох сферах формування конфлікту між двома державами: нижній, яка визначає традиції, культуру та цінності, та верхній, що формує політичну, соціальну та економічну особливості.

Ключові слова: модуси; соціальність; ідеологія; північнокорейське суспільство; південнокорейське суспільство; цінності; світогляд; політичні складові; економічні складові Кореї; стратегія.

Постановка проблеми. Останні роки (особливо з 2010 року) стали досить складними та стратегічно неврівноваженими для Корейського півострова. Конфлікт між двома Кореями не є чимось новим у сучасних світових координатах, він триває ще з кінця корейської війни 1953 року [9]. Виникає питання - що ж є причиною цих конфліктів між одним народом, який говорить однією мовою та є носієм древньої та самобутньої культури? З точки зору соціальної філософії, ми намагаємось аргументувати більш чітко бачення цієї проблематики.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Великий внесок у дослідження окресленої проблематики зробили А. Алепко, К. Асмолов, М. Воробйов, Л. Петров, А. Федоровський, М. Філіпенко, П. Шарав, А. Бренній, П. Чемберлін, Ім Хак Сун, Пак Чжон Хі, Квек Джон Бі, Лім Сук На та інші. Актуальними є дослідження Лім Сук На та Ім Хак Сун, які відкривають справжню причину конфлікту. Розуміння відмінностей між Північною та Південною Кореєю знаходимо в розробках А. Алепко, К. Асмолова, М. Вороб-

йова. Пак Чжон Хі проливає світло на новосформовану південнокорейську соціальність та відкриває сутність її детермінант.

Метою роботи є з'ясування причин конфлікту між Північною та Південною Кореєю як вираження відмінностей їхніх модусів соціальності.

Виклад основного матеріалу. У конфліктному протистоянні існують дві основних сфери, які виникли внаслідок розходження в ідеологічних та світоглядних парадигмах. *Нижня сфера* - цінності й традиції, що свідчать про наявність чи відсутність "культури згоди" в суспільстві. Цей нижній шар найбільше співвідноситься з власне процедурними факторами й багато в чому визначає орієнтацію на спільні або односторонні рішення. При цьому соціально-культурні та соціально-психологічні передумови конфліктів уплетені в тканину економіко-політичних настільки тісно, що часом їх дослідження видається справою досить складною. *Верхня сфера* визначається соціально-економічними та політичними параметрами [2].

Південна і Північна Корея - країни, об'єднані однією мовою, спільними традиціями, культурою та історією, які стали територією боротьби під час "холодної війни" за владу між США і СРСР, що призвела до розділення Корейського півострова. Слід зауважити: зберегти нероздільність своєї території корейцям ніколи не вдавалося. Корея була країною, на території якої існувало три царства: Пекче, Сілла і Коґурьо. Між ними завжди була ворожнеча. Ці чвари втягували у вирішення їх конфлікту тих, хто пізніше завжди намагався роз'єднати цю землю: спочатку Японію і Китай, потім - Америку й Радянський Союз.

Аналізуючи основні відмінності та причини конфлікту, звернемося до *цінностей та культурної традиції*. Взаємна ворожнеча й недовіра призвели до культурної відособленості Північної від Південної Кореї. Обидві корейські держави претендували (і зберігають своїх претензії донині) на виняткове право представляти націю на світовому рівні, у тому числі й у культурному відношенні [12].

Істотно на розвиток сучасної культури та цінностей корейського народу продовжують впливати зовнішні чинники. У південній частині Корейського півострова в результаті тісної співпраці Республіки Корея із США і Західним світом спостерігається розвиток сучасної масової культури з явним впливом американського способу життя, але одночасно тут дуже дбайливо охороняють власні національні традиції та світоглядні цінності ще з давніх часів. У Північній Кореї культура потрапила в пряму залежність від світогляду та ідеології, заснованих на сформованому під впливом СРСР і Китаю класовому пролетарському підході й культурі партійного керівництва [11].

Культурне будівництво в Північній Кореї спирається на такі принципи та традиції: партійність, прихильність до ідеалів соціалізму й комунізму. У Північній Кореї культуру вважають найважливішою складовою ідеології та цінностей. Головним завданням у сучасних умовах вважається підтримання культури партійно-державного керівництва та обґрунтування ідей Чучхе як офіційної ідеологічної доктрини всього північнокорейського суспільства [3, с. 45].

Південна Корея багато уваги й зусиль приділяє підтримці власної культурної ідентичності. Цій меті максимально відповідає концепція "Сінпарам" (кор. "нове віяння"), яка ідейно сформувалась у південнокорейському суспільстві до середини ХХ ст. Вона передбачає вироблення оптимального балансу між традицією й наростаючим процесом вестернізації країни, що полягає в раціональному використанні кращих досягнень і рис Західної культури для вирішення національних завдань, у тому числі й щодо збереження та розвитку корейської самобутньої культури та традицій [1, с. 25].

Конфуціанство й буддизм були головними основами соціальних та світоглядних інститутів Кореї аж до припинення свого існування в 1910 році у зв'язку з японською окупацією. Після цього Північна й Південна Кореї втратили зв'язок із більшою частиною цього фундаменту. На Півночі Кім Ір Сен змішав усі національні традиції та цінності, світогляд із комунізмом і власною соціалістичною ідеологією для формування унікального суспільства.

Південна Корея в прийнятті такого сучасного поняття, як ринкова економіка, демократія і християнство просунулася на траєкторії далеко за межі традиційних корейських культурних коренів [8, с. 101].

Християнство, яке стало важливою складовою культурної традиції Кореї, прийшло на цю землю перед японською анексією. "Східний Єрусалим", таку назву отримала столиця Північної Кореї Пхеньян, де були зосереджені найбільші в Азії того часу християнські протестантські громади. Корея періоду до японської окупації - країна з християнськими цінностями та світоглядом. Навіть під час японської окупації християнство було найвпливовішим у цій країні. Батьки відомого лідера Кім Ір Сена були служителями протестантської церкви в Пхеньяні. Пізніше Кім Ір Сен наказав зруйнувати всі церкви, а служителів та пасторів - знищити.

Соціально-політичні складові. Вплив СРСР на формування соціально-політичних складових приніс комуністичну ідеологію, ленінізм та марксизм, які стали утопією для північнокорейського суспільства. У Північній Кореї основний світоглядний вектор був зумовлений розвитком "культу особи" в образі Кім Ір Сена, Кім Чен Іра, а сьогодні - Кім Чен Ина. Жорстка система підпорядкування держави "батькам народу" вплинула на формування мілітаризованого суспільства [8, с. 120].

Південна Корея прагне до просування цінностей своєї демократії в усьому світі. Ті самі конфуціанські традиції в демократичній Кореї прищеплюють любов до землі, народу, безконфліктну гармонію (кор. *інхва, джохва, кібун*). У той самий час Північна Корея провокує конфлікти й цим стає на заваді повноцінному просуванню Республіки Корея у світових координатах розвитку [10].

Відомий конфлікт, який повинен був завадити проведенню Олімпійських ігор у 1988 році в Сеулі й був спланований Північною Кореєю, пішов не так. У 1987 році дев'ятнадцятирічна Кім Хен Хі за особистим наказом Кім Ір Сена підірвала південнокорейський лайнер, де загинуло 115 осіб. На суді вона визнала свою причетність. Вищий суд Південної Кореї засудив її до страти. Але тодішній президент Ро Де У, який був колишнім дияконом протестантської церкви, помилював її. Сьогодні Кім Хен Хі - громадянка Південної Кореї, яка знаходиться під постійним наглядом спецслужб. У своїй науковій праці "Бог Північної Кореї" вона висловила таку думку: "Кім Ір Сен вважався богом на землі. Усе, що він наказував, не обговорювалося, і найбільше цінувалися відданість і готовність виконати будь-який наказ, навіть ціною власного життя". "Іншої такої країни на світі немає, - пише вона. - Іноземці просто не можуть цього зрозуміти. Поклоніння клану Кімів стало державною релігією. Люди не мають особистої свободи, про права людини говорити не доводиться взагалі". За словами Кім Хен Хі, Північна Корея знаходиться у відчайдушному стані. Невдоволення новим вождем Кім Чан Ином росте, і йому треба із цим якимось упоратися. Саме для цього він роздуває військову істерію, заради мобілізації населення... Ось справжня причина брязкання зброєю Кім Чан Ина перед світом [4].

Економічно-соціальні складові. У Північній Кореї всі промислові підприємства є діючою частиною військово-промислового комплексу. Решта галузей промисловості - це машинобудування, енергетика, хімічна промисловість, гірничодобувна промисловість (тут видобуваються вугілля, залізна руда, магній, графіт, мідь, цинк, свинець, дорогоцінні метали), металургія, текстильна промисловість, харчова промисловість і туризм. Економіка Північної Кореї на сьогодні перебуває в глибокому застої. Якби

не трудова зона Кесон, яку створили на північній території південнокорейські бізнесмени, то в багатьох північних корейців не було б і того, що в них є. Майже 70 000 північних корейців працюють в цій індустріалізованій зоні.

Що ж до економіки Південної Кореї, то вона випереджає північного сусіда за основними макроекономічними показниками. Значним фактором відмінності векторів розвитку є рівень урбанізації двох держав. Північна Корея має мілітаризовану та закриту економіку, побудовану на ідеях соціалізму. На відміну від багатьох країн, що розвиваються, Північна Корея так і не змогла створити експортоорієнтовані виробництво машин й устаткування [8, с. 98-102].

У зв'язку із цим постає питання про реальність можливого об'єднання двох Кореї в одну державу. Тут слід урахувати два важливі чинники. *Перше* - Пхеньян, у супереч усім прогнозам, постійно доводить дивовижну та "містичну" історичну життєздатність. Їхні гасла: "Північна Корея у 2013 році найщасливіша країна, краще місце під сонцем - це Пукан (кор. *Північна Корея*)" тощо. Стан Північної Кореї став особливо важким після відмови колишнього СРСР вести торгівлю на колишніх економічних умовах. Але навіть і сьогодні країна не здає своїх позицій. Відмінність ідеології, чужейський пролетаріат відображають ворожнечу й бажання бути закритою зоною брехні. *Друге* - Республіка Корея насправді не особливо прагне возз'єднатися з "братами з Півночі" й має на те серйозні підстави. Населення Півночі становить приблизно половину від населення Півдня. На думку американського фахівця з економіки Кореї Маркуса Ноланда, близько двох трильйонів дол., тобто величезні капіталовкладення, необхідні, щоби підтягнути рівень Півночі до Півдня. Для більшості жителів Півдня це означатиме помітне зниження рівня життя, різке збільшення податків. Плюс до всього можуть виникнути культурні, соціальні та юридичні проблеми.

Північ не збирається реформуватися й поступатися своїми переконаннями, піддатися змінам, які пропонує Південь. А Південь цілком влаштовує такий стан речей. Республіка Корея останнім часом поводить себе дуже стримано по відношенню до північного сусіда [8, с. 98-102].

Висновки

Отже, причиною конфлікту між Північною та Південною Кореєю, виходячи з нашого дослідження, є модус ідеології. Це породило відповідний симбіоз та причини характерних відмінностей у політичному, економічному, суспільному та культурному житті Північної та Південної Кореї. Корейське суспільство є носієм специфічного фактора, який можна висловити як невміння жити в злагоді та розумінні, незважаючи на вікову історію, культуру та світоглядні цінності. Навіть урахувавши давні цінності та світо-

гляд конфуціанства, колективізму, з їх виваженим вченням жити в мирі та злагоді, слід зауважити, що на Корейському півострові з 50-х років ХХ ст. ніколи не було миру. Тому і сьогодні Корейський півострів розділений за ідеологічними чинниками. Сучасна культура Північної Кореї - це поєднання крайніх націоналістичних проявів та установок чужейської ідеології. Завдання збереження й подальшого розвитку справжньої культури корейського народу виконує суспільство й держава Республіки Корея, яка зуміла зберегти свою національну ідентичність і принаести в корейську культурну традицію новий і сучасний зміст. Подальший розвиток відносин між двома частинами одного народу знаходиться в повній невизначеності. Модус ідеології породив відмінність та небажання Півночі реформуватися й поступатися, а Південь поки що влаштовує такий стан речей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Асмолов К. Ученые России и Республики Корея об актуальных проблемах Корейского полуострова / К. Асмолов // Проблемы Дальнего Востока. - 2006. - № 6. - С. 123-125.
2. Алепко А. В. Восточный Тимор. Причина конфликта: этноконфессиональный фактор?! [Електронний ресурс] / А. В. Алепко. - Режим доступу : <http://ru.apircenter.org/south-east-asia>.
3. Воробьев М. В. Очерки культуры Кореи / М. В. Воробьев. - М. - СПб., 2002. - 230 с.
4. Ким Хен Хи: шпионка, которая пришла с Севера [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.bbc.co.uk/russian/international/2013/04/>.
5. Основные тенденции социально-экономического и внутривластного развития КНДР / [отв. ред. А. Н. Федоровский]. - М. : ИММО РАН, 2012. - 64 с.
6. Петров Л. Печальный юбилей: 60-лет раскола Кореи на Север и Юг. [Електронний ресурс] / Л. Петров. - Режим доступу : http://www.north-korea.narod.ru/60_Jubilee_ROK DPRK.htm.
7. Філоненко М. М. Конфліктне спілкування [Електронний ресурс] / М. М. Філоненко. - Режим доступу : <http://pidruchniki.ws/15660212/psihologiya>.
8. Шараев П. С. Социально-политические системы государств корейского полуострова / П. С. Шараев. - Томск : Изд-во Томского политехнического университета, 2009. - 129 с.
9. Amanda Briney. Tensions and Conflict on the Korean Peninsula [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://geography.about.com/od/northkorea/a/korean-conflict.htm>.
10. Jung-Bin Kwak. Central planning of North Korea and Market economy of South Korea [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://econc10.bu.edu/economic>.
11. Haksoon Yim. Cultural identity and cultural policy in South Korea [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://unpan1.un.org/intradoc/>.
12. Park Chung Hee. Modernization of man, economization of life (New Year's message for 1968) // Burn Shik, Shin, ed, Major Speeches by Korea's Park Chung Hee (Hollym Corporation, Seoul), pp. 121-140.
13. Paul Chamberlin. Toward a Unified Korea: Transforming Two Cultures into One [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www.worldandi.com/subscribers/feature_detail.asp?num=24469.

Семенюк Игорь,

кандидат философских наук, доцент кафедры гуманитарных дисциплин
Классического частного университета, г. Запорожье

КОНФЛИКТ МЕЖДУ ЮЖНОЙ И СЕВЕРНОЙ КОРЕЕЙ КАК ВЫРАЖЕНИЕ РАЗЛИЧИЙ ИХ МОДУСА СОЦИАЛЬНОСТИ

В исследовании анализируются некоторые характерные составляющие корейского конфликта. Обосновано, что влияние идеологического модуса определило значительные различия в становлении социально-

сти Северной и Южной Кореи. Эти различия нашли свое место в двух сферах формирования конфликта между двумя государствами: нижней - определяющей традиции, культуру и ценности, и верхней, формирующей политические, социальные и экономические особенности.

Ключевые слова: модусы; социальность; идеология; северокорейское общество; южнокорейское общество; ценности; мировоззрение; политические составляющие; экономические составляющие Кореи; стратегия.

Semenyuk Igor

Candidate of Philosophy, Assistant Professor of the Humanitarian Discipline Department, the Classic Private University, Zaporozhe

CONFLICT BETWEEN NORTH AND SOUTH KOREA AS EXPRESSION OF THEIR DIFFERENCES MODUS OF SOCIAL

The study examines some of the characteristic components of the Korean conflict. It is proved that the influence of ideological modus determines the significant differences in the formation of social and North and South Korea. These differences have found their place in the two areas of formation of the conflict between the two states: the ground - defining traditions, culture and values, and the top of the emerging political, social and economic differences. In addition, determining the cause of conflict between North and South Korea based on our study serves as a mode of ideology. This has created symbiosis appropriate and specific reasons for the differences in the political, economic, social and cultural life of North and South Korea. Korean society is the bearer of a specific factor that can be expressed as an inability to live in harmony and understanding, despite a century of history, culture and ideological values. Given the values and worldview of ancient Confucianism, collectivism, with their deliberate teaching to live in peace and harmony, it should be noted that the Korean peninsula has never been peace. Therefore, even today, the Korean peninsula is divided because of ideology. Contemporary culture of North Korea is a combination of extreme nationalist manifestations and attitudes "chuchhe" ideology. The task of preserving and further developing a genuine culture of the Korean people performing society and the state of the Republic of Korea, which has managed to preserve its national identity and bring in the new Korean cultural tradition and modern sense. Further development of a nation is in complete uncertainty. Modus ideology - has created differences and the reluctance to reform and give North, South and are quite satisfied with this state of affairs in the North.

Key words: modes; sociality; ideology; North Korean society; the South Korean society; values; ideology; political components; economic components of Korea's strategy.

REFERENCES

1. Asmolov K. (2006), Scientists Russia and the Republic of Korea on the actual problems of the Korean Peninsula, *Problems of the Far East*, № 6, pp. 123-125 (rus).
2. Alepko A. V., East Timor. The cause of the conflict: ethno-religious factor?, available at: <http://ru.apircenter.org/south-east-asia> (rus).
3. Vorobyov M. (2002), *Essays on Korean culture*, St. Petersburg, 230 p. (rus).
4. Kim Hyun Hee: spy who came from the North, available at: <http://www.bbc.co.uk/russian/international/2013/04/> (rus).
5. Fedorovskiy A. N. (ed.) (2012), *Main trends of socio-economic and political development DPRK*, IMEM Sciences, Moscow, 64 p. (rus).
6. Petrov L., Sad anniversary: 60 years of division of Korea into North and South, available at: http://www.north-korea.narod.ru/60_Jubilee_ROK_DPRK.htm (rus).
7. Filonenko M. M., Conflict communication, available at: <http://pidruchniki.ws/15660212/psihologiya> (ukr).
8. Sharayev P. S. (2009), *Social and political systems of the Korean Peninsula*, Tomsk, 129 p. (rus).
9. Amanda Briney, Tensions and Conflict on the Korean Peninsula, available at: <http://geography.about.com/od/northkorea/a/korean-conflict.htm> (engl).
10. Jung-Bin Kwak, Central planning of North Korea and Market economy of South Korea, available at: <http://econc10.bu.edu/economic> (engl).
11. Haksoon Yim, Cultural identity and cultural policy in South Korea, available at: <http://unpan1.un.org/intradoc/> (engl).
12. Park Chung Hee (2007), Modernization of man, economization of life (New Year's message for 1968), in: *Burn Shik, Shin, ed. Major Speeches by Korea's Park Chung Hee*, Seoul, pp. 121-140 (engl).
13. Paul Chamberlin, Toward a Unified Korea: Transforming Two Cultures into One, available at: http://www.worldandi.com/subscribers/feature_detail.asp?num=24469 (engl).

© Семенюк Ігор

Надійшла до редакції 04.09.2013